

ÚSMEV

január-marec 2020

Milí čitatelia,

opäť nastal čas, keď vychádza náš školský časopis Úsmev. Ani sme sa nenazdali a dostali sme polročné vysvedčenia, nastala jar, vyšlo slniečko a prišla lepšia nálada. Bohužiaľ, Slovensko, ako aj ostatné krajiny zasiahla nepríjemná epidémia, z ktorej máme všetci obavu a mnohí sme museli zostať doma. V súčasnosti sa vzdelávame doma spolu s našimi učiteľmi. Nevieme, dokedy bude táto situácia trvať, preto by sme vám aj naším časopisom chceli skrátiť chvíle, ktoré musíte tráviť doma. Mnohé veci, ktoré sme predtým považovali za samozrejmú, sú v nedohľadne. Vonku akoby sa zastavil čas, ktorý sa snažíme využiť čo najzmysluplnejšie. Prečítajte si zopár riadkov o tom, ako my, študenti, vnímame túto situáciu, čo prežívame, čo robíme v karanténe. Želáme vám príjemné čítanie a do ďalších dní hlavne veľa zdravia.

Témy, ktorým sme sa v čísle venovali:

- Keď vyrastiem, zmením svet
- Ako sa bude žiť ľuďom na Zemi o 50 rokov?
- Šťastie má mnoho podôb
- Počúvajme príbehy ľudí, ktorí vojnu zažili...
- Aj počas vojny mali deti svoje sny
- Moje najkrajšie miesto na svete
- Môj život v karanténe

Vaša redakčná rada

Šťastie má mnoho podôb

Čo je to vlastne šťastie?

Dovolila by som si citovať slová, ktoré povedal Martin Seligman, ktorý opisuje šťastie ako kombináciu troch častí: potešenia, zaujatia, a úmyslu. Potešenie je vlastne „dobrý pocit“ zo života, žiť „dobrý život“ – pracovný, rodinný, mať priateľov a koníčky. Hovorí, že všetky tri časti sú dôležité, ale že práve zapojenie a úmysel je to, čo vytvára šťastný život.

Ja sama neviem čo šťastie znamená. Moja etapa v živote nie je ešte v takom stave, aby som vedela sama posúdiť čo to šťastie vlastne je. Šťastie vnímam ako rovnováhu emócií, konania. Aj keby som sa snažila opísať čo to šťastie je, bolo by to nepresné. Každý človek vníma podobu šťastia inak. Pre niekoho môže šťastie znamenať láska, no pre niekoho blahobyt. Pre chorých je šťastie už len to, keď sa ráno prebudia. Nieкто vníma šťastie v podobe viery, je šťastný, že verí v niekoho, respektíve v niečo.

Podoby šťastia? Mnoho ľudí si myslí, že šťastie predstavujú peniaze. Do určitej miery si to s mojou nezrelosťou myslím aj ja. Je to zlé? Je to zlé keď si myslím, že z určitej časti sú to práve peniaze, ktoré mi vedia dať to šťastie? Koniec koncov peniazmi si šťastie nekúpim. Aj keby mám na konte milióny, dokážu mi vyčariť úsmev tak, ako tie maličkosti? Možnože o niekoľko rokov budem šťastie vnímať úplne inak.

Keď som bola ešte malá, pocit šťastia som vnímala už aj v maličkostiach. Keď ma ráno zobúdza vôňa horúceho kakaa alebo čas strávený s mojimi najbližšími. Myslím si, že je to iba malá časť z toho veľkého celku a viem, že ma ešte toho veľa čaká. Každý sa musíme pričiniť a vydať akési úsilie, aby to šťastie bolo to, ktoré nám vyčariť úsmev na našej tvári. Som šťastná. Áno, som šťastná. Mám všetko - skvelú rodinu, priateľov. Šťastnou ma robí aj prechádzka v prírode, keď okolo seba počujem spev vtákov, šuchot lístia, vôňu kvetov a hrejivé slnečné lúče. Šťastnou ma robí aj môj pes, jeho oddanosť voči mne, to, ako ma vždy privíta, keď sa vrátim domov. Jeho šťastie naopak súvisí s miskou s čistou vodou, jedlom a dlhou prechádzkou. Hoci neviem spievať, tak spev je to, čo ma robí šťastnou. Šťastnou ma robí hudba. Keď môžem robiť hudbu, ktorú mám tak rada.

V závere by som rada citovala ako vnímali šťastie vo filozofii. Platón hovoril, že cieľ života človeka spočíva v priblížení sa k idei dobra. Epikorus tvrdil, že šťastie je v neprítomnosti strastí. Podľa etického učenia s názvom Eudaimonizmus si ľudia mysleli, že šťastie je cieľ ľudského konania.

Nakoniec, každý si musí nájsť na túto otázku vlastnú odpoveď. Šťastie je potrebné. Každý má právo byť šťastný. A tak je na každom, ako z jeho šťastím vynaloží.

Tamara Balátová, 2.B

Počúvajte príbehy ľudí, ktorí vojnu zažili

Druhá svetová vojna začala 1.9.1939 útokom Nemcov na Poľsko. Vtedy mala moja ešte stále žijúca prababka 14 rokov. Bývala na dedine so svojimi piatimi súrodencami. Boli to ťažké časy, hladu si veru užili dosť. Aj to, čo mali, museli dávať Nemcom, ktorí boli u nich často ubytovaní. Keď Rusi víťazili, bývali u nich tiež.

Prababka často rozprávala, čo všeličo videli a zažili. Keď začali hučať sirény na poplach, často sa museli skrývať po pivniciach a krytoch. Neraz tam boli aj týždeň, a veru aj hladní. Zvlášť sa báli lietadiel, ktoré niekedy zhadzovali bomby. Pamätá si zážitok, keď lietadlá križovali nebo a jedna mladá dievčina zo žartu zakričala: „Zhod' aj nám jednu!“ Vtom, ako keby ju počuli, začali zhadzovať bomby. Našťastie sa stihli ukryť v blízkom lesíku. Ani dievčine vtedy už nebolo všetko jedno. Keď u nich bývali Nemci, museli im dávať jesť a raz, keď prababka varila vajcia, Nemec na ňu namieril pušku, že kde vzala granáty. Zrejme dobre nevidel a v šere si pomýlil zbrane s jedlom. Keby prababka nerozbila vajce, aby mu ukázala že to zbraň nie je, bol by ju možno aj zastrelil.

V dedine bývali aj piati malí chlapci, kamaráti. Ako 12-roční sa raz vybrali do lesa na triesky a našli tam odhodené ručné granáty a pušky. Potešili sa tomuto nálezu, ale žiaľ, netešili sa dlho. Natrafili na Nemcov, ktorí si mysleli, že zbrane nesú Partizánom. Chlapci si museli vlastnoručne vykopať hroby, Nemci ich potom zastrelili a pochovali. Prababka bola práve v Bratislave, keď Nemci bombardovali Apolku, podnik na výrobu zbraní. Práve sa tam pracovalo a žiaľ zahynulo vtedy okolo 170 ľudí. Dnes je z Apolky bratislavský podnik Slovnaft.

Prababkin otec raz kopal záhradu a narazil na niečo železné. Dlho to obkopával, až mu sused povedal, že je to mína. Bol zázrak, že mína nevybuchla a nezabila ho. Potom prišli pyrotechnici a v horách mínu zlikvidovali. Často o otcovi rozprávala, že bojoval aj v 1. svetovej vojne. Bol v zajatí na Sibíri a pri bojoch vo veľkých mrazoch mu omrzli nohy. Ležal v poľnej nemocnici, kde pôsobila česká sestrička a tá ho zachránila tým, že mu dávala piť rybací olej.

Zatiaľ boli vo svete, okrem iných, najhroznejšie dve svetové vojny. Pevne dúfajme a pričiňme sa, aby sa tieto hrôzy už nikdy nezopakovali.

Lenka Belánová, 3.A

Môj život v karanténe

Spomínam si, ako som uvidela prvú zmienku o karanténe, ktorú spôsobil, ešte v tej chvíli, neznámy vírus. V mojom okolí sa táto situácia až tak neriešila. No neskôr sa to začalo šíriť po svete a postupne sa tieto správy o dodržiavaní karantény týkali aj nás.

Za celých mojich devätnásť rokov som takúto situáciu nezažila. Je to veľmi zvláštne. Pre dnešnú mládež nepredstaviteľné. Ja sama mám s tým problém. No na druhú stranu si uvedomujem, čo všetko by sa mohlo stať, keby nedodržiavam určené pravidlá. V mojej hlave kolujú rôzne myšlienky. Prečo sa vo svete niečo takéto stalo? Kto za to môže? Nech to už skončí! No zatiaľ ani na jednu otázku nemám odpoveď.

Ja a moje okolie sa snažíme chrániť ako to ide, no chcieť niekedy nestačí. Treba to aj uskutočniť. Som si ale istá, že v ten deň, keď bude možné výjsť von na čerstvý vzduch, ktorý bude prerývaný jemným vetrikom a hriať nás bude slnko, si každý jeden z nás uvedomí, že predsa len táto karanténa bola na niečo dobrá. Viete mi niekto povedať, kedy naposledy ste trávili toľko času so svojou rodinou? Koľko času ste venovali vašim súrodencom? Pozreli ste sa z okna na oblohu? Ja si ani nepamätám, kedy naposledy som videla oblohu takú čistú bez jedinej čiary od lietadla. Cítili ste niekedy taký čistý vzduch? Ja výjdem raz za deň na balkón a do nosa mi udrie čistý vzduch bez výparov od lietadiel či áut a veľmi by som si priała, aby bol takýto vzduch častejšie, aj keď budeme všetci znova zaradení do bežného života a užiť si ho s celou mojou rodinou a kamarátmi.

Ako som čítala o tom, že na Slovensku sa zatvárajú školy, chcela som aj ja spolu s mojimi kamarátmi aby tú "našu" školu zavreli. No čím dlhšie som doma bez kontaktu s kamarátmi, tým viac by som si priała sedieť v škole a byť spolu s nimi. Užívať si začiatok jari a tešiť sa na letné prázdniny, na ktoré sme si pomaly ale isto chystali plány. Teraz sedím doma, pomaly chytám ponorku a jediné, čo za celý deň urobím je, že vstanem z postele idem sa najesť a vrátim sa znova do postele. Môj deň ozvláštni len to, že si idem urobiť moje povinnosti do školy a večer si urobím fitness rutinu. Jediné plus, čo táto karanténa má je, že som sa znova začala vzdelávať v oblasti cudzieho jazyka, lebo počas bežných dní som veľa času na to nemala.

Na záver by som chcela povedať len toľko, aby si ľudia uvedomili, že teraz je jedinečná možnosť uvedomiť si, čo je zdravie a ako si ho treba vážiť. Užívajte si čas, ktorý nám dáva možnosť znova sa zbližiť s rodinou a možnosť sa porozprávať o veciach, na ktoré ste nemali čas. A ešte jedna vec, ktorú som si uvedomila, ak sa vrátim do normálneho života, budem moju pozornosť venovať ľuďom v mojom okolí a nie telefónu.

Veronika Brachová, 3.B

Môj život v karanténe

Zrazu sa svet zastavil... Možno preto, aby nám dal príležitosť objaviť znovu našu ľudskosť. Môj život v karanténe, hmmm, ako pokračovať. Rozmýšľala som, čo by som k tejto téme napísala. Veď v karanténe človek nemôže robiť nič. Musí byť zavretý len doma. O čom by sa tak dalo písať. Keď som sa nad tým zamýšľala, je veľa toho, čo by sa dalo spomenúť. Nikdy by mi nenapadlo, že sa to môže udiť aj v reálnom živote, vždy som si myslela, že to existuje iba vo filmoch.

Pred pár mesiacmi si ľudia z tohto všetkého robili iba posmech a nebrali to vážne. Avšak keď sa to dostalo k nám, pocítili sme na vlastnej koži, čo to obnáša. Potom im to už nebolo také smiešne. Prišla krutá realita. Keď musíme ostať doma zavretí, aby sme ostali zdraví. Keď nemôžeme navštíviť svojich blízkych, starých rodičov, aby sme ich nenakazili, neublížili im. Až neskôr si človek uvedomil, aký je slobodný, keď nemusí byť zavretý doma a čakať, kedy bude môcť vyjsť von. Zamýšľala som sa nad týmto všetkým. Aké je smutné, že niektoré rodiny neuvidia veľmi dlho svojho otca alebo mamu, ktorí pracujú v zahraničí a to len kvôli tomu, aby ochránili tých, ktorých najviac milujú a aby sa raz všetci zdraví stretli. Aké bolo niekedy nepredstaviteľné nosiť rúško a rukavice, keď sme chceli ísť na nákup, alebo do práce. Pre mňa nepredstaviteľná vec. No dnes s tým môžeme zachrániť život nielen sebe, ale aj našim blízkym a všetkým ostatným. Niekedy sme lekára brali ako bežnú profesiu, práca ako každá iná, no dnes je to oveľa viac. Dnes práca lekárov je už aj poslaním. Začali sme si oveľa viac vážiť zdravotníkov, ako kedykoľvek predtým. A prajem si, aby bola ich profesia oveľa viac ohodnotená a aby si ju všetci začali viac vážiť. Človek s touto profesiou stojí pri našom zrode aj odchode. Lekár je naša nádej na život.

Niektorí ľudia si vôbec neuvedomujú vážnosť situácie. Veľa ľudí si myslí, že karanténa sú prázdniny a promenádujú sa po námestí, dedine či meste. A neuvedomujú si, že vo svete zomierajú na ich nedisciplinovanosť ľudia. Neuvedomujú si, že sme všetci na jednej lodi a za ich chyby budeme niesť zodpovednosť všetci.

Svet bol rozdelený. Každý si žil svoj život, každý štát si riešil svoje záležitosti, ale teraz sa musel celý svet spojiť, aby sme zabránili tejto nákaze. Aby sme sa všetci postavili na vlastné nohy a žili si svoje životy tak, ako doteraz, ale s veľkým ponaučením.

Ľudia si začali uvedomovať vážnosť situácie a každý chce prispieť svojou troškou.

Odsudzovala som konanie niektorých ľudí, ktorí vykúpili ochranné prostriedky a mysleli iba na seba. No neuvedomujú si, že sú ľudia, ktorí to potrebujú oveľa viac, napríklad onkologický pacienti alebo ľudia, ktorí majú závažne ochorenia. Preto som veľmi rada, že si ľudia začali pomáhať, a to tým, že začali šiť rúška, pomáhať starým ľuďom bez akejkoľvek odmeny.

Keď som sa nad týmto všetkým zamýšľala, uvedomila som si, že to malo asi vážne prísť, že si to ľudia svojím spôsobom nevedome vypýtali od sveta. Niektorí si možno potrebovali oddýchnuť od práce, vypratať šatník, upratať záhradu alebo len vytriediť myšlienky. Svojím spôsobom je to aj na niečo dobré, aby si ľudia konečne uvedomili, že nie je všetko samozrejmé. Že nie všetko, čo doteraz ľudia brali ako každodennú realitu, tak aj ostane.

Raz možno budeme za to všetko vďační, možno si uvedomíme, že to bolo naozaj na niečo dobré. Možno to všetko malo prísť, aby si ľudia uvedomili veľa vecí, napríklad čo znamená slovo byť slobodný, byť šťastný a zdravý, byť obklopený milujúcou zdravou rodinou a vážiť si svoje zdravie. Svet nám chcel ukázať, aké silné puto je v rodine, že objatie alebo bozky sú nenahraditeľné.

Ja si zo srdca prajem, aby sa do našich životov dostala ľudskosť, solidarita, pochopenie a nezištná úprimná pomoc. Jedine my ľudia, svojím prístupom dokážeme veľa ovplyvniť a zmeniť! Práve v týchto ťažkých chvíľach musíme ukázať, že sme jednotný a silný národ.

Silvia Budzáková, 4.B

Šťastie má mnoho podôb

Často premýšľam, som v tom dobrá. Čo je to šťastie? Zažila som veľa šťastných chvíľ, no nešťastie, čo prišlo po nich ich natrvalo zastrelo. Babička hovorievala, že život si môžeme napísať sami. Rozprávala mi často o šťastí. Šťastie je ako púpava. Najskôr ho držíte v ruke a potom vám uletí. Má veľmi veľa podôb. No nie vždy vieme, ktorá podoba nie je klam.

Moja myseľ je veľmi dobrá kamarátka, rada ma počúva, a keď sa naozaj dosť snažím, tak mi aj odpovie, poradí. Samozrejme tejto vete, tomu, že sa budem jedného dňa rozprávať s vlastnou myslou by som ešte pred tromi rokmi, deviatimi mesiacmi, dvomi týždňami a piatimi dňami asi ťažko uverila. Vtedy to bolo príliš neveriteľné. Asi preto, lebo som vtedy mala iné problémy, také tie malicherné. Dobro sa sťažuje na veci, ktoré vás vlastne v skutočnosti ani netrápia. Je fakt super, keď je vaším problémom iba zlomený necht, či rozštiepené končeky vlasov. Ale môj problém bol teraz väčší, až obrovský. Nebol tu, on tu nebol, chýbal mi človek, ktorý by si ma nielen vypočul, ale mi aj poradil. Moja myseľ ho každým dňom nahrádzala viac a viac. Bol to môj chlapec, môj priateľ, no a všetko to, čo medzi nami bolo, všetko to mi teraz chýbalo a ešte dlho chýbať bude.

Ten deň bol prekliatím, spamätávam sa z neho veľmi dlho, bola som vtedy vlastne ešte dieťa, mala som len 17, keď sa na nás rútil kamión, môj priateľ mal už šesť mesiacov auto a chodil po mňa do školy. Ktovie, kde by som bola teraz ja, keby som si v ten osudný deň bola sadla na miesto spolujazdca, no nesadla som si. Ponáhľali sme sa a na prednom sedadle bol nákup, tak som si rýchlo sadla dozadu a už sme leteli, keby vieme kam, asi by sme radšej išli peši.

Teraz je však všetko inak. Som už dospelá a naozaj musím rozmýšľať, čo ďalej. Preto som bola aj rada, keď sa mi naskytla ponuka ísť na konkurz do televízie. Naši sa poznajú s veľa ľuďmi. Ocino je právnik a mamina speváčka, no a ja so chodila na konzervatórium na herectvo, takže som konkurz úspešne zvládla. Zatiaľ však neviem, akú mám postavu. Hľadali hlavne nové tváre, čiže nič viac nám nepovedali. Ja osobne dúfam, že moja postava bude smutnejší typ. Keby mám hrať komickú, tak asi nepochodím. Od nehody som sa poriadne neusmiala, pokiaľ sa neráta to, ako si každé ráno pred zrkadlom trénujem úsmev.

No dnes som si úsmev netrénovala, nestihla som, musela som sa pobaliť. Blízko mesta, v ktorom sa natáča býva moja teta a ja sa k nej nasťahujem. Keby chodím z domu, asi by som tam ani nedošla. Autom totiž trvá cesta 4 hodiny no a ja som si po nehode nedokázala upraviť vodičák. Načo by mi aj bol, za volant tak ľahko nesadnem. Sťahovanie som chcela nazvať začiatkom, preto som si plánovala zbaliť len pár vecí, všetko ostatné si dokúpim. Niekedy vraj zmena šatníka dokáže zázraky, a keď sa k tomu pridá ešte zmena prostredia. Lenže moja mamina mi chcela pomôcť, takže namiesto malého kufrika vláčim obrovský kufriško a jednu cestovnú tašku.

- *Čo nedávaš pozor, zbláznila si sa?*

Ani neviem ako, no ocitla som sa na zemi, nado mnou stojí dosť nahnevaný muž. Áno ospravedlím sa mu, no nejde to, akoby som stratila hlas.

- *No jasné, typická žena, nad čím rozmýšľaš, aký lak si dáš na nechty?*

Nechápem prečo je taký podráždený. Má strašne pekné oči, má ich také stále alebo len keď sa hnevá. A ako si dovoľuje takto sa som mnou rozprávať, nemá právo riešiť moje problémy. Och nieee tuším plačem, slzy mi tečú po tvári. Čo si o mne len pomyslí?

- *Prepáčte nechcel som, ved' je to v poriadku, nič sa nestalo naozaj, čo tam po vysypanom kufri, nič to nie je, no tak.*

Pozriem sa na zem, kufor je otvorený, veci vysypané, takže teraz už naozaj vraví pravdu, no čo už. Rýchlo zavriem kufor a vôbec neriešim to, že sa mi ten človek snaží pomôcť.

Odchádzam, ani sa na neho nepozriem, netrápi ma, koľko mojich vecí zostalo na zemi. No a čo, nech si ich pozbiera, keď vidí cudzie problémy, tak môže pozbierať aj cudzie veci. Možno má sestru alebo priateľku a dnes ju poteší kopou handier.

Keď konečne prídem k tete, privíta ma s ustarostením pohľadom. Rýchlo mi dôjde, prečo sa tak na mňa pozerá. Veď ja ešte stále plačem. Teta je starostlivá, no nekladie mi otázky, zavedie ma do izby a dá mi priestor na to aby som si oddýchla.

Zobudím sa až ďalší deň ráno, deň D. Idem prvýkrát natáčať. Som hlavná postava, nechápem, ako sa mi to podarilo. Možno by som sa o tom mala porozprávať s mamou alebo s otcom. Kto z nich má v tom prsty viac? No čo už, tak hádam to bude ten pravý začiatok. Keď vchádzam do miestnosti, celá sa trasiem. Prečo? To by som predsa ako vyštudovaná herečka nemala. Bojím sa? Čoho? Môj život predsa obsahuje aj hororovú scénu. Myslela som si, že zlé príhody človeka scelia. No asi nie. Vadí to?

BUM!

- Zase vy?

Ó nie, to nie je pravda. Sníva sa mi to, len sa mi to sníva. Čo tu ten robí, hádam nie je herec? Nie, nie je prečo by bol.

- Čo tu robíte?

To sa pýta on mňa?

- *Vaše veci, mám ich doma, dajte mi vaše číslo, vrátim vám ich.*

No jasné, určite ti dám moje číslo, ten má veľký stupeň sebadôvery.

- *Vy neviete rozprávať, čo nemáte jazyk? Myslel som si, že ste sa z tej traumy už spamätali!*

On fakt nevie, čo má kedy povedať. Zas plačem.

- *Čo vám je? Nemusíte hneď plakať. Ja sa na vás nehnevám.*“

Hmmm. Takže on sa na mňa nehnevá, lenže ja sa hnevám na neho. Rýchlo sa odídem upraviť na toalety, no vlastne utečiem.

A začína sa točiť.

Na texty nám dali hodinku samoštúdia a ideme na to. Začína sa to presne ako tie klasické príbehy, ktoré strašne nenávidím, a na ktoré sa podobá aj môj život.

Ako hlavná hrdinka prichádzam niekam na aute. No nie!

- *Ja neviem...*

- *To nevadí, to nie je potrebné vedieť jazdiť na aute. Stačí, keď viete dobre hrať, upokojuje ma režisér.*

Avšak ani o tom nie som presvedčená, ale čo už. S veľkým sebazaprením si sadnem na miesto jazdca.

A teraz prichádza ďalšia podpásovka. Máme mať maličkú nehodu a ten chalan s peknými očami je hlavná mužská postava. Takže tretia zrážka.

- *Prepáčte, nechcela som, vravím to, čo mám napísané v scenári.*

- *No jasné typická žena, kde máte hlavu?* pokračuje Max, v skutočnosti Tomáš.

Máme už po práci. Dnes sme točili do 22:00.

- *Počkajte!*

Počujem ako na mňa niekto kričí, teda nie niekto, ale zase on. Prečo mi nedá pokoj?

- *Podťe so mnou, bývam v meste, je to kúsok, dám vám tie veci.*

No tak to ťažko, ja nikam nejdem. Som rada, že sme na dnes skončili. Nepôjdem s ním nikam, už vôbec nie kvôli hlúpostiam. Handier mám dost'. Tie má predsa neurobia šťastnou?

- *Počúvate ma? Prečo mi neodpovedáte? Mám doma vaše veci, tak idete si so mnou pre ne?*

- *Prepáčte dnes nie, už je dosť neskoro. Doneste mi ich zajtra do práce.*
- *Tak teda dobre, keď nič z toho súrne nepotrebuje.*

Na druhý deň mi veci nepriniesol. Vraj na ne zabudol. No určite zabudol, urobil to naschvál. A samozrejme mal hneď zámienku, pozvať ma k sebe na večeru. Ako keby nevidel, že mi lezie na nervy. Nakoniec sme sa dohodli na tom, že mi ich prinesie na ďalší deň.

A priniesol ich. Konečne.

Skoro týždeň sme natáčali menej náročné scény. Naše herecké nadanie sme mohli poriadne ukázať až koncom týždňa. Nie je to celkom film, je to skôr seriál, má trinásť častí.

Takže práce je viac než dosť.

- *Stojte chvíľu prosím, zastaví ma Tomáš.*

- *Čo chcete?*

- *Podme na kávu, pozývam vás. Natáčame už týždeň. Mali by sme sa ako kolegovia viac spoznať.*

Nevedela som prečo, ale súhlasila som.

Rozprával celkom k veci, až zaujímavo, bavila som sa. Asi prvýkrát od tej nehody som sa cítila skvelo.

Dni plynuli a my sme natáčali a natáčali. Už som si ani nevedela predstaviť inak strávený deň. Najskôr filmovačka, no a potom prechádzka alebo večera s Tomášom. Rozprávali sme sa a rozprávali. Teda skôr on rozprával, ja som ho veľmi rada počúvala. Zistila som, aký je milý, priateľský, chápatel, zistila som toho veľa. Už to nebol ten jeden... Ale Tomáš, chalan s peknými očami, s ktorým neuveriteľne rýchlo plynie čas.

- *Povedz mi niečo teraz ty o sebe.* vyzval ma Tomáš. Zostala som v pomykove.

- *Prečo si stále taká smutná? Čo ťa trápi?* kládol strašné otázky. Už dva týždne som neplakala. Teraz som sa však znova nedokázala ovládnuť.

- *Nechcel som prepáč,* v jeho hlase som počula oporu, pochopenie, nežnosť a priateľstvo.

To ma rozplakalo ešte viac. Priložil mi ruku na líce. Zasiahlo ma to ako elektrický prúd. Mala som pocit, že viem všetko, že on vie všetko. Dokázala by som asi aj lietat'. Zistila som, že napriek všetkému môžem byť ešte šťastná, som šťastná. Privrela som oči a začala rozprávať o svojom rozprávkovom živote a o jeho hororovej stránke. Keď som skončila, prekvapilo ma, ako zareagoval, ale mal pravdu. Povedal mi totiž:

- *Vidíš, takto to je, aj minca má predsa dve strany, tak aj tvoje šťastie možno bolo v nešťastí.*

Áno, tak to bolo. Keď sa otočí minca na druhú stranu, začne aj druhá kapitola. Druhá kapitola môjho života, druhá kapitola šťastia. Môžeme vidieť to, čo sme dosiaľ nevideli, cítiť to, čo sme necítili, robiť to, čo sme nerobili a žiť tak ako sme nežili, ale správne, hlavne správne. Neriešiť hlúposti, ale tešiť sa z maličkostí, lebo šťastie nám ponúka druhú šancu. Máme možnosť reprízy, ktorú nám nedá život, ale práve šťastie. My však tú reprízu musíme pochopiť, nevzdávať sa jej. Čas sa späť vrátiť nedá, ani repríza nebude presne taká, akú by sme chceli, no musíme dúfať, že je správna a zaručí nám, aj keď možno iný, zmenený, ale šťastný život.

Akú podobu má teda šťastie? V čom spočívalo to moje? Naozaj v tej hroznej nehode? Alebo v ponuke natáčania filmu? V tom, že som prešla cez kasting? Či v tom vysypanom kufri?

Podľa mňa má šťastie skôr podobu človeka, na ktorom nám záleží.

Natália Cabajová, 2.B

Aj počas vojny mali deti svoje sny

(úvaha)

Vojna. Slovo, ktoré v každom evokuje iný pocit, no napriek tomu sa každý z nich spája. Spája do jednej veľkej, negatívnej, chaotickej bubliny. Už v minulosti sa vyjadril jeden pán menom Benjamin Franklin s myšlienkou: „Ešte nikdy neexistovala dobrá vojna alebo zlý mier.“ Dovolím si povedať, že s touto myšlienkou súhlasím.

No pre mňa najdôležitejšia otázka je:

Myslelo sa počas vojny na deti a na to, že aj oni majú svoje sny?

Každý vnímal vojnu inak. Mnoho ľudí sa zameriavalo hlavne práve na vojakov a ľudí, ktorí obetovali svoj život vojne. Áno, títo ľudia si zaslúžili uznanie a to, aby sa o nich rozprávalo, veď predsa boli to hrdinovia. No dával niekto počas tohto obdobia dôraz na deti a ich sny? Napadlo niekoho to, že aj to malé dieťa bude raz veľké a bude chcieť niečo v živote dosiahnuť? Myslím si, že veľmi malé percento ľudí pomyslelo na tieto otázky. Je to síce pochopiteľné, keďže situácia bola vážna, no aj tak. Keď si predstavím ako museli tie deti počas vojny trpieť. Neboli síce na fronte, no aj oni, ich život a životy ich rodín viseli na tenkom vlásku. Stačil jeden chybný okamih a celý život sa im mohol zrútiť ako domček z karát.

Predstavme si dieťa ktoré malo približne 5, 6, či 7 rokov. Na presnom veku nezáleží. No toto je práve ten vek, kedy si dieťa uvedomuje, čo sa okolo neho deje a všetko veľmi prežíva. Už v útlom veku sa začínajú rodiť sny a čím sme starší, tým viac si to uvedomujeme. A čo také dieťa, ktoré bolo zavreté v malej izbe či pivnici, videlo zomierať svojich rodičov a počulo každú chvíľu výstrely? Áno, aj toto dieťa malo určite svoje sny. Možno boli ukryté niekde hlboko, kde by sa obyčajná ľudská myšlienka len tak ľahko nedostala, ale som si stopercentne istá, že tam tie sny boli. Určite tam bol niekto, kto by sa chcel stať lekárom, pilotom, kuchárom či kuchárkou, no veľa chlapcov snívalo i o tom byť vojakom, napriek tomu, že si uvedomovali vážnosť situácie.

Viem, že veľa možností na rozvoj snov detí počas vojny nebolo, ale nebolo správne ani to, že sa tejto téme a týmto nevinným kvitnúcim stvoreniam viac nevenovalo. Pretože každý si zaslúži šancu ísť za svojimi snami a pokúsiť sa ich dosiahnuť.

Veď ako sa vraví: „*Realita je zlá, sny sú však skutočné.*“

Linda Candráková, 3.A

Moje najkrajšie miesto na svete

„My máme vždy obrovské nároky. Túžime zažiť šialené veci, nevídané zážitky, ale my ich nehľadáme, ani len nedvihneme hlavu. Zabúdame, že toto je skutočný život a že tú krásu máme všade okolo nás.“ – Patrik Paulinyi

Minulé leto znamenalo pre mňa veľký zlom v mojom živote. Vždy som mala rada les, prírodu, výlety do hôr, no spoznala som človeka, ktorý ma zoznámil so skvelou partiou ľudí, ktorá chodíva na turistiky po celom Slovensku. Zo všetkých miest, kde som zatiaľ bola, ma najviac očarili naše veľhory Vysoké Tatry, ktoré poznajú ľudia široko-dáľeko. Už ste sa niekedy zamysleli nad miestom, kde pre vás nastane klud a pohoda, ale zároveň prežívate adrenalín a máte chuť kričať od šťastia? Ja to prežívam práve v prírode.

Keď je človek vnímavý, počuje každý praskot vetvičiek pod nohami, žblnkot neďalekého potôčika, spev vtákov, ktorí si prišli oddýchnuť na neďaleký strom. Ten pokoj v horách, kde sa hlas rozlieva do celej doliny a ten výhľad, ktorý čaká na každého ako odmena po celodennom stúpaní až na vrchol, je vždy neopísateľný.

Väčšina ľudí si celý život prírodu ani len nevšima. No momentálne nás celú Zem zasiahol vírus, ktorý tak trochu donútil ľudstvo viac vnímať hodnoty života, krásy prírody a jej dôležitosť.

Príroda je živý organizmus, ktorý je krehký a zraniteľný. Musíme si ju vážiť a chrániť.

Naše Tatry sú toho príkladom. Ich pompéznosť je neprehliadnuteľná. No svoje čaro majú aj doliny či kotliny. V útrobach zeme je zas ukrytý studený svet jaskýň a chodieb, ktoré vítajú návštevníkov svojou krásou a tichom. Tatry sú symbol našej krajiny, kde som sa narodila, v ktorej žijem a nadovšetko milujem.

Ďakujem človeku, ktorý ma od začiatku podporoval a zasvätil svojimi poznatkami a skúsenosťami i do turistiky a bytia v prírode. Ukázal mi iný pohľad na prírodu, nie je to len všetko to, čo máme každý deň pred očami, okolo nás, ale je to miesto, kde si oddýchnem, naberiem nové sily. V podstate som v nej slobodná, a tak som tam sama sebou.

A kde je vaše najkrajšie miesto na svete?

Ako zvládnuť stres?

Prečo sa zaoberáme takouto banálnou otázkou? Skôr by sme sa mali zaoberať tým, prečo sme dovolili stresu, aby bol každodennou súčasťou nášho života.

Čo je stres a prečo vzniká?

Podľa mňa je to psychický stav človeka pri veľkej záťaži organizmu. Je to vlastne strach z nových vecí, ktorých sa bojíme. Môžeme sa s ním stretnúť v škole, v práci, kdekoľvek. Stresové situácie vznikajú všade okolo nás. Prejavuje sa tak, že sa vám trasú ruky, potíte sa, máte sucho v ústach, ste nervózni.

Ja sa so stresom stretávam hlavne v škole, pred skúšaním či písomkou, verejným vystupovaním. Ľudia, ktorí sú sebavedomí, stále usmíati a v dobrej nálade, vedia stres zvládnuť ľahšie ako tí, ktorí sa podceňujú, majú zo všetkého strach, sú pesimisti.

Ak chceme, aby stres zmizol alebo sa zmiernil, mali by sme sa vedieť odreagovať. Urobiť si čaj, prečítať dobrú knihu, pozrieť film, seriál, relaxovať v kúpeli.

Musíme začať myslieť viac optimisticky. Myslím si, že v tejto uponáhľanej dobe je to ťažké, no nie nemožné.

Natália Drličková, 4.B

Ako sa bude žiť ľuďom na Zemi o 50 rokov?

Píše sa rok 2070. Svet Androidov, ktorý ovládol všetko a hlavne všetkých lusknutím prstu.

Volám sa Taehyung a žijem v hlavnom meste Južnej Kórei, Seoul. Týmto listom vám chcem priblížiť, ako to tu u nás vyzerá.

Naša krajina je jedna z najvyspelejších na svete, ktorá vyrába Androidy. Od "čafníkov" v reštaurácií, ako donášačov jedál, či spoločníkov v domácnosti. Dokonca nájdete Android aj v takzvaných "taxíkoch."

Človek, ktorý si nemôže v tejto dobe dovoliť Android, musí byť fakt z nízkej vrstvy ľudí, pretože teraz je to prvá vec, ktorá sa do domácnosti kupuje, pomaly ešte skôr, ako sám dom či byt.

Ako som už spomínal, moje meno je Taehyung, Kim Taehyung a som majiteľ najznámejšej značky Androidov K Technics. Aktuálne pracujem na dlho očakávanej verzii Baltazar-202. O pár dní má ísť na skúšobnú dobu do rodiny Park, presnejšie k študentovi menom Park Jimin, ktorý študuje literatúru a dejiny. Podľa príslušného dotazníku, kde vypísal jeho harmonogram, čo rád robí, jedlo, ktoré jedáva a to najhlavnejšie, mal opísať seba, svoju povahu, aby sme vedeli všetko dobre do Androida naprogramovať, a aby bol bez chyby. Jeho úlohou bude, aby bol dobrý spoločník, aby vedel s človekom komunikovať, navariť mu jedlo, dokázať sa s ním učiť, jednoducho povedané, aby bol ako jeho spolubývajúci a hlavne priateľ. K Androidu dostanete príručku, ako sa oň dobre starať, keďže aj on potrebuje jemné zachádzanie. Jedno z hrubo vytlačených upozornení upozorňuje, že Android neprejavuje city, nevie, čo je cit, má to všetko iba naprogramované aby vedel rozoznať vašu náladu. Je to preto, aby ste si ho nemýlili s ľudským partnerom. Tak isto všetko, čo Android robí a čo sa naučí, zaznamená, výrobca má k tomu prístup, takže si to môže prezrieť. Hlavne, keď s Androidom nie je dobre zachádzané, nie je dostatočne zamestnaný alebo nebudaj "fyzicky" ničený, vtedy majiteľovi bude odobratý.

Keďže tu vždy boli a aj sú ľudia, ktorí nemajú veľa peňazí, aby si mohli dovoliť Android ako je Baltazar-202, stále sú tu lacnejšie verzie zo základnými zručnosťami, ako sú upratať, navariť a niečo priniesť. Čo znamená, že nedokážu s vami komunikovať, pomôcť pri vašej práci či byť váš priateľ.

V tejto dobe už na nákupy chodiť nemusíte. Urobíte si ho pohodlne z domu. Na chladničkách máte nainštalovaný tablet, kde si objednáte potraviny, ktoré potrebujete a prídu vám do 2 hodín, pred dvere od "kuriéra," ktorý je, ako inak, Android.

Prístroj, ktorý sa kedysi volal mikrovlnná rúra, teraz nahradil Android, na ktorom stlačíte, aké jedlo chcete, koľko porcií a Android vám ho pripraví bez vašej práce. Zostáva otázka, kde ľudia pracujú? Tak, povolania ako je učiteľ, vychovávateľ, spisovateľ, lekár, sanitár, hasič či policajt nezanikli, stále sú v dobrom obehu a majú ešte ďalekú cestu. Ale také povolania ako krajčírka, kuchár, taxikár, upratovačka alebo obyčajný robotník zanikli. Všetko nahradili Androidy, ale zasa, všade treba ľudí, aj za tými Androidmi, aby ich programovali a kontrolovali, či všetko prebieha tak, ako má.

Oslavy narodenín, párty či kluby stále fungujú. Zábavy bývajú v plnom prúde od piatka večera do nedele rána. Cez týždeň na to nemá nikto čas, študenti sú zavretí a pozerajú do kníh a ľudia, ktorí pracujú od rána do večera zasa v práci.

A vzťahy? Už to nie je ako kedysi, že ten kto bol homosexuál je iný. Teraz je ľuďom jedno, či ste heterosexuál alebo homosexuál, či sa obliekate ako chalan alebo dievča. Ľudia sú si teraz seberovní bez ohľadu na orientáciu a všetci sa rešpektujú.

Natália Feketová, 2.B

Inšpirované úžasnou Wattpad spisovateľkou VelvetExtasy

Moje najkrajšie miesto na svete

Na svete nie je veľa miest, na ktoré sa rada vraciam a ktoré ma môžu prekvapiť svojou krásou a tajomným vzhľadom. Moje najobľúbenejšie miesto je tam, kde ho ľudia nestihli zničiť odpadkami, kde prevláda pokoj a ticho a robí toto miesto čarovným. Nachádza sa pri malom potôčiku, ktorý tečie svetom. Cez potôčik vedie stará drevená doska, ktorú sem dali už veľmi dávno a spája cestu do neznáma. Vždy, keď prechádzam cez drevenú dosku sledujem svet okolo seba a započúvam sa do spevu vtáčikov. Vždy je tento svet iný, nikdy sa ho nedá vidieť rovnako. Nachádza sa tam malý park, ktorý je lemovaný veľkými kríkmi popínavých kvetov a zdravia sa svojím jemným závojom a aromatickou vôňou.

Ako prechádzam parkom, míňam veľké stromy, ktoré vytvárajú príjemné šero a vytúžený chládok pre všetkých. Na jar sa tu príroda zobúdzza zo zimného spánku a spod posledného snehu na zemi vyrastá zelená trávička. Niekde je už aj vidieť prvé jarné kvietky, naťahujúce sa za prvými lúčmi slnka. Ľad v potôčiku sa postupne roztápa a voda v ňom sa unáša rýchlo preč. Možnože až na koniec sveta?!

V lete, keď všetky stromy su už rozkvitnuté a pichľavé, hrejucé slnko rozžiaruje celý park príjemným svetlom a teplom, je najúžasnejšie sa schovať pod stromy, vďaka ktorým pociťujeme vlažný vánok. Kvety sú už nádherne rozkvitnuté a svojou krásou, farbou a vôňou zdravia každého obyvateľa, ktorý sem zavíta. Všetko to však oživa až navečer, kedy vtáčiky svojím spevom obohacujú už viac než dosť tento park.

Po dlhých letných dňoch k nám zavíta aj jeseň. Toto obdobie mám zo všetkých najradšej. Stromy menia svoje oblečenie do nových kabátov a okolo nich poletuje žltočervené lístie. Jemný vanok sprevádza štebot vtáčikov, ktorí sa chystajú odletieť do teplých krajín. Kvety sú už dávno odkvitnuté a zem je zdobená lístím.

Po sychravom počasí k nám zavíta aj pani zima. V parku začína fúkať chladný a mrazivý vietor. Stromy nezdobí už nič, len prázdne konáre. V potôčiku sa vytvára námraza a už len čakať, kedy zamrzne a vytvorí nádherné, veľké, neprehliadnuteľné zrkadlo. Celý svet je pokrytý snehom, ktorý pripomína bielu plachtu starej mami, ktorú máva vždy rozprestretú na stole. V snehu sú vidieť stopy zvierat, ktoré raz za čas tadiaľto prebehnú. Na konároch stromov visia malé lesklé cencúle, ktoré vytvárajú čaro rozprávky. Po zime prichádza opäť jar a celý tento kolobeh sa neustále opakuje a opakuje.

Každé ročné obdobie má v sebe svoje čaro a nie je vždy rovnaké. Preto mám to miesto veľmi rada, zabudnem tu na všetky problémy, nielen svoje ale aj problémy sveta. Naberiem tu nové myšlienky a oddýchnem si. Toto miesto je najkrajším miestom sveta. Aspoň pre mňa a dúfam, že to tak bude aj naďalej.

Petra Géciová, 2.B

Môj život v karanténe

Pokojný život nás všetkých sa pomaly začína meniť. Dôsledkom toho je koronavírus.

Ja som v tomto čase len a len doma. Avšak viem si svoj čas rozdeliť tak, aby som všetko stihla a nenudila sa zároveň. V prvom rade sú to školské povinnosti. Naši učitelia nám cez internet zadávajú úlohy. Určite veľa z nás až teraz ocení ich náročnú prácu, ktorú vykonávajú. Po učení pomôžem mame v kuchyni. Rada upratujem celý dom, čo poteší oboch rodičov. Ešteže máme veľký dvor, a tak prechádzky so psíkom realizujem v tomto ťažkom období len na našom dvore. Kiežby sme boli všetci ohľaduplní a nevychádzali so svojich domov a bytov. Deti sú izolované doma od škôl, veľké závody zostávajú zatvorené. Taktiež sa zatvárajú hranice. Na úradoch platia obmedzenia. Všade platia prísne hygienické opatrenia. Všetci musíme používať ochranné rúška. Ako sa ešte máme chrániť pred vírusom COVID-19? Dôslednou hygienou, nosením rúšok a vyhýbaním sa priamym kontaktom s ľuďmi. Všetkých nás to veľmi zasiahlo. Všade vládne strach a neistota. Som doma, a tak mám čas a veľa premýšľam. Koľko rodín je odkázaných na príjem, ktorý teraz nemajú? Počúvam správy, prehliadam si internet. Všetci sa musíme riadiť pokynmi a usmerneniami kompetentných. Koľko bude táto hrozba ešte trvať? Som uväznená so strachom v domácej karanténe. Zároveň si uvedomujem, že v živote je zdravie na prvom mieste. Vo večerných správach sa mi páčilo poďakovanie naším lekárom a zdravotníkom, ktorí boli právom ocenení potleskom, ozývajúcim sa z balkónov našich domácností. A preto želim si navrátenie bezstarostného a pokojného života pre nás všetkých. Nech sa naše životy vrátia do starých koľají. Tiež si želim, aby sa ľudia, ktorí sa nakazili vírusom vyliečili, aj keď existenčné problémy nás všetkých sa budú riešiť a naprávať ešte veľmi dlho.

Nosenie ochranných rúšok nech je už len spomienkou, ktorá nás všetkých spojila a zároveň poučila. Konečne tým skončí aj môj život v karanténe a hurá do školy a prírody.

Simona Hašpicová, 2.B

Moje najkrajšie miesto na svete

Každý má miesto, ktoré je pre neho najkrajším. Pre mňa je to môj domov.

Máme postavený nový rodinný dom. Bývam tu ja, mama, ocko a náš pes. Domov je miesto, kde sa všetci dobre cítíme. Vždy ráno sú pripravené teplé raňajky, obedom rozvoniava celý dom a na záver dňa nás zase spája teplá večera. Čo by som si viac želala? Pred dvorom je malý potôčik. Dvor poteší každého, kto má rád pestrosť farieb. Ozdobné kamene sú dominantou okrasnej záhrady. V záhradke je tečúca fontána, ktorá sa nedá prehliadnúť. V lete nám zakvitnuté muškáty zdobia všetky balkóny. Vždy sa s mamou príkladne staráme o všetky živé kvety. Po udržiavanom trávniku sa rád preháňa náš pes. V interiéri je všetko dokonale zladené. Schody, dvere, nábytok a teplé tóny ich farieb robia dom útulným.

Mojím najkrajším kráľovstvom je moja izba. Je priestranná a všetko v nej má svoje miesto. Vždy si ju udržiavam v čistote. Tu sa učím, ale aj relaxujem. Mám i svoju obývačku. Je tiež moderne zariadená. Náš dom je istota celej našej rodiny byť vždy spolu, ale hlavne v zdraví si užiť to, čo moji rodičia vybudovali.

Som vďačná mame aj ockovi za moje najkrajšie miesto, aké nám pripravili. Čo poviete? Pre mňa je to najkrajšie miesto na celom svete, ktoré by som nikdy nevymenila.

Simona Hašpicová, 2.B

Môj život v karanténe

Koronavírus, Covid-19, rúška, karanténa,... Naozaj by sa dalo menovať veľa ďalších podobných slov. Áno. Pretože to je smutná, no aktuálna realita.

Keď sa slovo „koronavírus“ dostalo ku mne prvýkrát, bol tento vírus potvrdený zatiaľ len v Číne. Uvedomovala som si, že je to veľmi smutné, najmä, keď som každý deň videla zábery z mesta Wu-chan v televíznych správach. No myslím si, že ľudia si podobnú realitu u nás na Slovensku nepredstavovali ani vo sne. A ja tak isto. Pravdupovediac, áno, bolo mi ľúto, aká situácia zavládla v Číne, no bolo to predsa len ďaleko odo mňa, od nás všetkých. Nebrala som to preto až tak vážne. Podľa mňa nikto z nás tomu nevenoval pozornosť, možno sme si neraz povedali: „Veď mňa sa to netýka.“ Hoci áno, asi je to trošku sebecké. No je to tak.

Približne po dvoch mesiacoch sa však koronavírus začal, bohužiaľ, šíriť aj do ďalších krajín, akými sú najmä Taliansko, Španielsko či Rakúsko. Vtedy sme o tomto doposiaľ neznámom ochorení, ktoré útočí na naše dýchacie cesty začali počúvať čoraz častejšie. Deň čo deň sme počúvali z rádia či iných médií, koľko pacientov pribudlo v tej či onej krajine. Slovensko tomuto vírusu sprvu odolávalo, no napokon sa Covid-19 objavil aj u nás. Myslím si, že až tu sme si všetci, resp. väčšina Slovákov uvedomili vážnosť situácie. Začalo sa to týkať aj nás a bohužiaľ sa nás to aj stále týka.

Zrazu sme ostali doma. My, študenti, nechodíme do škôl, ako sme doteraz boli zvyknutí a učíme sa len z domu. Mnoho našich rodičov musí taktiež na istý čas zostať doma a prerušiť prácu, prípadne pracovať z domu. Ja osobne sa neustále snažím aj napriek tejto situácii myslieť pozitívne, a preto som sa od začiatku rozhodla tú hľbu voľného času využiť v môj prospech. Počas bežného uponáhľaného režimu, keď chodíme do školy či práce častokrát nestíhame ani to, čo by sme mali a nie to ešte venovať sa svojim záľubám, tomu, čo nás vnútorne naplňuje a baví. Tak som si povedala – prečo to nevyužiť? Každý jeden deň sa snažím zmysluplne využívať, a to napríklad čítaním kníh, cvičením, pozeraním filmov, hudbou, zdokonaľovaním sa v angličtine či krátkymi prechádzkami. Samozrejme, karanténa neruší fakt, že som stále študentka, a preto si každý deň kus času odkrojím pre školu a povinnosti s ňou spojené.

Nedokážem však stále pochopiť ľudí, ktorí sa v tomto období vrátili zo zahraničia a zámerne utajili fakt, že sa vrátili z rizikových krajín. Dokonca sú takí, ktorí povedali, že ich to nezaujíma a je im to jedno. Myslím si, že toto ich správanie je absolútne nezodpovedné a sebecké, nakoľko ohrozujú všetkých, najmä starších ľudí. Veď ako chceme túto pandémiu

poraziť, ak nedokážeme byť ani v týchto časoch jednotní a držať spolu, vzájomne sa podporovať? Mali by sme sa nad sebou zamyslieť... Niektorí si možno stále myslia, že rúško je hanba, na čo ho nosiť a podobne. No nie je tomu tak, práve naopak. Nosením rúška chránime nie len seba, ale aj svoje okolie. Obdivujem ľudí, ktorí do noci dennodenne šijú rúška zadarmo. Proste len tak, pre pomoc druhým. To sú skutoční ľudia s obrovským srdcom. Naozaj, klobúk dolu pred nimi.

Myslím si, že obrovská vďaka patrí aj zdravotníckemu personálu, ktorí riskujú seba a svoje zdravie, aby zachraňovali to naše. Mali by sme si to vážiť, pretože sú to práve oni, ktorí ostávajú deň čo deň v práci len a len pre nás.

No aj keď fakt, že nikto z nás netuší, kedy sa toto celé skončí, stále pevne verím, že sa nám spoločnými silami podarí koronavírus poraziť raz a navždy. Možno si počas týchto chvíľ trávených doma, so svojou rodinou pokope konečne uvedomíme veci, na ktoré často zabúdame alebo ich berieme ako samozrejmosť.

Simona Janáčková, 3.B

Ako sa bude žiť ľudom na zemi o 50 rokov

Keď sa zamýšľam nad tým, ako bude vyzerat' svet o niekoľko rokov, predstavím si mnohé nové vymoženosti, elektroniku, techniku. Sú to väčšinou statky materiálne. Tie nám pravdepodobne v budúcnosti dost' vecí uľahčia a pomôžu nám skvalitniť niektoré práce i keď ich výroba nebude mať zrejme len pozitívne následky.

Čo sa však týka ľudí, nie som si celkom istá. Keď si predstavím celú ľudskú evolúciu, kam sme to my ako najmocnejší druh planéty vlastne dotiahli? A čo tu po sebe vlastne chceme zanechať? Už od pradávna sme ničili svojich protivníkov a všetko čo nám stálo v ceste bez ohľadu na následky. O mnohé sme prišli aj my sami, no stále je to neporovnateľná strata oproti tomu, čo sme zobrali za tie roky my našej zemi. Bohužiaľ, ani životy našich blízkych nás nepresvedčili, aby skončili vojny, ani vyhynuté druhy zvierat nás nepresvedčili, aby sme nepytliačili, ani veľké ozónové diery, globálne otepľovanie či obrovské ropné škvrny v oceánoch nás nepresvedčili, aby sme neznečisťovali našu krásnu planétu a neničili všetko na nej, vrátane nás samých. Všetko, čo sme spáchali sa snád' ani nedá vymenovať a aj tak nás to neutvrdilo v tom, že sa máme zmeniť a byť lepší ako tí pred nami. Nie, bohužiaľ v našom vnútri sme rovnako zaostali ako prví ľudia na tejto zemi a ide nám len o jediné. Kedysi to bolo prežiť a dnes je to prežiť čo najkvalitnejší život, avšak svoju podstatu to má identickú. Následky tohto zmýšľania sú naďalej katastrofické, je nám jedno, čo to spôsobí. Je možno nekorektné, že som nespomenula ľudí, ktorí sú svetlou výnimkou a snažia sa zmeniť veci k lepšiemu. No vzhľadom na to, ako je ich v porovnaní s tou horšou skupinou ľudí málo, je priam nemožné, aby niečo zmenili. I tak im však chcem poďakovať za to, že napriek ostatným sa neprispôbili tlaku väčšiny. Najlepšie to asi vyjadri citát veľmi múdreho človeka: „Šťastie možno nájsť aj v tých najtemnejších časoch, keď si človek spomenie, že sa má obrátiť k svetlu.“ Väčšina už sa dávno prepadla do temnoty, ale napriek tomu ďakujem tým, čo našli svetlo aj v tých najťažších časoch a oddelili nás svojím zmýšľaním od zvierat. Nespočetné chyby ľudí ma však presvedčili o tom, že ďalšou našou generáciou sa svet nezmení k lepšiemu, ba bohužiaľ naopak. Práve preto naozaj netuším, ako v budúcnosti ako druh dopadneme, čo sa s nami nakoniec stane. Ktovie, aké to bude za pár desiatok rokov. Čo ak sa spory medzi jednotlivými štátmi a ich príliš hrdými vodcami dostanú do konfliktu, ktorý sa bude týkať nás všetkých a nastúpi 3. svetová, čo ak hranica znečistenia našej Zeme prekročí svoju nosnú mieru a bude nedostatok prírodných zdrojov i nerastných surovín a opäť dôjde len k zbytočnému umieraniu a ničeniu všetkého živého.

Nech už sa ľudstvo vyvinie akokoľvek, to, čo spôsobí túto víziu, sa nezmení, kým sa nezmeníme my sami. Bojím sa však, že kým sa dostatok ľudí obráti od temnoty k svetlu bude už príliš neskoro. Preto ak týmto textom presvedčím aspoň jedného človeka, aby zmenil svoje zmýšľanie, budem to pokladať za úspech. Môj názor na budúcnosť sveta o 50 rokov nie je potešujúci, ale katastrofický, preto dúfam, že sa mýlim a ľudia sa stále dokážu obrátiť k svetlu.

Alexandra Kupková , 4.B

Počúvajte príbehy ľudí, ktorí vojnu zažili...

Volám sa Emma a som vďačná Bohu, že som sa narodila až „teraz“. Teraz ako teraz. Myslím to tak, že som nezažila skutočnú vojnu. Ako malá som veľa času trávila s chlapcami. Hrávali sme sa na vojakov a našou najobľúbenejšou hrou bola strieľačka. Vyrábali sme si pištole zo štipcov a z konárikov bazy, mali sme praky z konárov stromov. Hádzali sme po sebe kamene, hrudy stvrdnutej zeme a niekedy sa aj slivka zo stromu prihodila. Z úst nám vybiehali rôzne zvuky, akoby sme hádzali pravé granáty. Po „nesmrteľných“ hrách, po ktorých som bola vždy vyčerpaná, moje cesty viedli k starkej. Ona jediná ma vedela zaujať svojimi príbehmi. Najviac ma však zaujímali tie z čias vojny.

Keď som k nej docupkala, čakal ma na stole tanier plný tých najlepších bryndzových halušiek na svete. Každý deň som ju prosila, aby mi chvíľu, keď som do seba tlačila jedlo, ktoré mi pripravila, spríjemnila nejakým jej príbehom. No v ten deň to bolo zvláštne. Nemusela som jej nič hovoriť, starká začala sama od seba. Sadla si za mnou, popriala mi dobrú chuť a všimla som si niečoho zvláštneho. Nikdy, keď mi rozprávala príbehy, nikdy nedržala v ruke patričky. Chvíľu som bola do nich zahladená premýšľajúc, prečo ich drží v zovretej pästi práve teraz, no nevenovala som im pozornosť príliš dlho.

Rada by som vám prerozprávala príbeh, ktorý ma z jej všetkých príbehov zaujal asi najviac. Bol z čias, druhej svetovej vojny.

Žila raz jedna malá rodinka na okraji lesa. Babicovci. Snom ženy nebolo drahé auto či bohatstvo. Mala len jedno pranie. Chcela dcérku, Hanku. Keď sa im narodilo dievčatko, vychystali v rámci možností veľkú hostinu. Neboli bohatá rodina, ale zato veľmi skromná. Dievčatko rástlo do výšky a s výškou pribúdala aj krása. Keďže žili pri lesiku, bolo ťažké zohnať niečo pod zub. Raz za tri dni chodila matka Hanky pre potraviny do neďalekého mestečka. Prechodila hory, doly ba aj cez koľajnice chodila. Nebola to najkratšia cesta, a tak prichádzala domov až navečer. Doma ju vždy čakávala Hanka a jej milujúci manžel. Takto sa opakoval nie jeden týždeň.

Raz sa ale čosi stalo. Matka sa nevracala a doma začal panovať strach. Hanička sa celý večer pýtala otca, kde je mamka, no odpoveď sa k nej nedostala. Vonku bola čoraz väčšia tma. Niečo sa stalo. Niečo, čo nečakal nikto z nás. No stať sa to asi malo. Nadránom im ktosi na drevené dvere zabúchal. Otec prevzal list, ani slovko nevydal a sadol za stôl. Otvoril list a s roztraseným hlasom čítal. „Pán Babica. So zármutkom Vám oznamujeme, že dňa 1.7. 1939 nás navždy opustila...“ List skrčil. Hlavu sklonil tak, aby Hanka nevidela slzy tečúce po jeho tvári. Darmo sa chodil pypytovať ľudí, čo sa stalo, prečo je už jeho žena na druhom svete. Odpovede sa nedočkal.

O niekoľko dní neskôr sa znovu ukázal pri jeho dverách ten istý chlapík, ktorý mu doniesol oznámenie o smrti jeho ženy a matky Hanky. Vraj mu prišiel povedať niečo bližšie o nešťastí, ktoré sa mu nedávno prihodilo.

„Pán Babica. Viem, nie je to teraz pre vás ľahké.“ začal. „Všetci dobre vieme, že vaša žena chodila každý tretí deň do neďalekého mestečka po jedlo. V ten deň bol ale pre ňu osudným. Keď sa vracala späť domov, prechádzala cez koľajnice. Ako prechádzala, zakopla a taška plná potravín sa jej pretrhla. Nepočula prichádzať vlak...“

„Stačí! Je srdcervúce to ďalej počúvať!“ So zovretou päsťou buchol po stole.

Lenže to ani zďaleka nebolo všetko prečo ten pán prišiel. „Ako iste dobre viete, nedávno sme dostali varovný výstrel. Určite vám nemusím vysvetľovať, od koho, prečo a za akým účelom. Bude to veľké nešťastie, pri ktorom prežijú len tí najzdatnejší. No takí, čo po vojne zostanú živí, dostanú nemalé peniaze. Sľubujem!“ Otec bol nešťastný, lebo Hanka mala len jeho. No peniaze potrebujú a bez zaváhania to podpísal.

Nastal deň, ktorého sa všetci obávali. 1.9. 1939. Počuť bolo len výstrely z masívnych zbraní, samovražedné lietadlá a kanóny tankov.

O Hanku bolo postarané. V medzivojnovom období bývala u svojej tety, ktorá mala ešte dve dievčatká. Rozumeli si spolu akoby to boli sestry. Čas plynul, dievčatá rástli a pomaličky to všetko utíchlo. Mužov vyplácali cestou domov. Boli to veľmi veľké peniaze. Keďže už dievčatá neboli dievčatkami, dovŕšili dospelosť,

vybrali sa do mesta za účelom nájsť si svojho otca. Dievčatá, u ktorých Hanka bývala, si svojho otca našli pomerne rýchlo. Pán Sokolík, teda otec dvoch dcér, bol veľmi dobrý kamarát pána Babica, otca Hanky. Hanke bolo divné prečo nešiel aj jej ocko s ním, no nechcela si to pripustiť. Deň sa krátil, stmievalo sa a dievčatá sa museli vrátiť domov.

Rodina Sokolíkova, Hankina teta a ujo sedeli za stolom. Akonáhle dievčatá prišli, Hanka si prisadla a pýtajúc sa so slzami v očiach povedala. „Kde je?!“ Bolo ticho. Nebola malé dievča, a tak všetko pochopila. Celú noc presedela v kuchyni, kde sa utápala v slzách.

Bolo to pre ňu ťažké. Matku si viac-menej nepamätala, a otec? Otec bol pre ňu všetkým. Teraz jej zostáva len dúfať, že im už nič nechýba. Teší sa na moment, keď ich znovu uvidí, objíme a povie im, ako moc ich ľúbi.

Tak čo... Aké máte pocity? Keď mi starká dorozprávala tento príbeh, pochopila som, prečo nemá nikde fotky so svojimi rodičmi. Prečo nikdy nehovorila o zážitkoch s nimi, a taktiež, prečo držala celú tu dobu v rukách ruženec.

Možno, keby si ju jej teta neosvojila, možno by teraz ani nebola mojou starkou.

Emma Makvová, 2.B

Moje najkrajšie miesto na svete

(Umelecký opis)

Na svete je veľmi veľa krásnych miest, ale to moje je mojou každodennou súčasťou. Miesto, ktoré mám najradšej sa nachádza nielen na dedine, v ktorej bývam, ale zároveň je uložené hlboko v mojom srdci. Mojm najkrajším miestom je preto les v dedine a je tam úplne iný svet.

Keď vchádzam do lesa, obklopujú ma vysoké, mohutné stromy, ktoré strašia svojím hrubým kmeňom, kývajú sa v jemnom vánku a šuchocú listami a niektoré nízke listy mi pohladia tvár. Okrem stromov sa hlásia o slovo aj kríky, ktoré si vyžadujú pozornosť hlasným šumením listov, hladia mi oblečenie, akoby ma volali. Kráčam hlbšie a počúvam zvuk vtákov, ako hlasno štebocú a spríjemňujú mi cestu svojím spevom. Pod nohami mi praskajú odlomené konáre zo stromov, lúče slnka sa predierajú cez koruny stromov, aby pohladili moju bielu tvár. Žltá žiara ma ohrieva na tvári, vlažný vánok ma príjemne chladí a cítim sa, akoby som bola v úplne inom svete. Sloboda v tomto lese chutí inak, cítim, akoby som ju držala pevne v rukách. Kvety, ktoré začínajú vystrkovať prvé jarne puky sa skrývajú pod nebezpečne vysokými stromami, niektoré zas odvážne vystrkujú hlávky k slnku. Okrem ticha a spevu vtákov počujem neďaleko potôčik, ktorý lesom preteká a keď prídem k nemu, vidím úzky pás pretekajúci cez hustú trávu, slnečné lúče bojujúce s listím sa odrážajú na hladine a ukazujú tak krásne divadlo farieb, ktoré doslova hltám pohľadom. Sadnem si do vysokej trávy, ktorá je síce pichľavejšia, ale pri omámení prírodou okolo mňa mi to vôbec neprekáža. Pozerám sa okolo seba, cez listy vidím kúsok modrej oblohy, na ktorej nie je ani jeden jediný oblak. Ticho prerušujú aj zvuky zvierat, od ktorých sa vždy treba držať ďalej, pretože sú tak nezbedné a prefíkané, že človeka dokážu poriadne potrapiť. Zároveň je tu hmyz, otravne bzučiaci pri ušiach, ale zároveň spolu s vtákmi a žblnkotom potoka vytvárajú akúsi harmóniu, hotový orchester. Koncerty sa odohrávajú dňom i nocou a úplne zadarmo. Je pre nich radosť, keď človek príde, v tichu si vypočuje ich symfóniu a bez akýchkoľvek pripomienok spokojne odíde do svojich ľudských domovov.

V noci je tento les o niečo strašidelnejší, ale zároveň má úplne iné čaro. Hviezdy z oblohy na mňa hľadajú zvedavým blikaním, mesiac osvetľuje les natoľko, že stromy vytvárajú zvláštne tiene. Je to ako tieňohra. Stromy hrajú divadlo s tieňmi. Vtákov vystriedajú cvrčky, ktorí hrajú svoj koncert večer, smutná melódia sa nesie chladným vzduchom a ja sa pomaly, zasnívaná, nechávam unášať slobodou, ktorú les pre mňa predstavuje. Keď sa vraciam domov, odprevádzajú ma zvuky nočných tvorov, kývajú mi stromy svojimi listami, kríky ma tiež posmeľujú, aby som sa vrátila domov. A keď vidím svoj dom, uvedomím si, že som rada za to, kde bývam.

Som vďačná a šťastná, že v mojej dedine sa nachádza miesto, kde môžem nájsť svoj pokoj. Každý by mal mať také miesto – miesto, kde by ho privítal spev vtákov, kde by sa cítil vítaný. Človek by si mal prírodu vážiť, pretože príroda je pre mnohých ľudí zdrojom šťastia. Chráňme si to šťastie, pomáhajme prírode rásť.

Šťastie má mnoho podôb (úvaha)

Čo je šťastie? Toto slovíčko je síce krásne, milé, ale nie pre každého.

Niektorí ľudia si myslia, že šťastie je samozrejmosť, ale je to naozaj tak?

Šťastie k nám prichádza dňom nášho narodenia. Keď prvý raz zaplačeme, naša mama žiari šťastím. Sme zdraví, vyrastáme v spokojnej rodine, tešíme sa z našich prvých úspechov v škole, nájdeme si dobré zamestnanie, založíme si rodinu. Aj toto je šťastie. Sú medzi nami aj takí ľudia, ktorí za šťastie považujú výhru, stretnutie pri pohárikú s priateľmi či vysnívanú dovolenku.

Šťastie má veľa podôb. Rodičia detí, ktoré sa nenarodia zdravé, sú šťastní, keď sa ich deti ráno zobudia, usmejú sa. Sú aj také deti, ktoré potrebujú celodennú starostlivosť. S láskou sa mama s otcom o nich starajú, a vôbec si nepripúšťajú, že by ich dali do ústavu. Sú šťastní, že môžu byť so svojimi deťmi. Keď získame dobrú prácu, aj to je šťastie. Veľmi vdáční a šťastní sú aj naši starší spoluobčania, či naši starí rodičia. Stretávame sa s nimi, pomáhame im v domácnosti, s nákupmi. K starým rodičom chodíme na návštevu, na prázdniny. Sme šťastní, že môžeme stráviť s nimi náš voľný čas, a oni sú radi, že nie sú sami.

Prioritou by pre nás malo byť samozrejme zdravie. Navzájom si ho želáme pri rôznych sviatkoch. Ale vždy si k tomu prajeme aj šťastie. Takže vážme si, keď ráno otvoríme oči, uvidíme svetlo, slnko, spev vtákov, kvitnúce stromy. Nie každému sa to podarí. Ľudia, ktorí stratili zrak nepoznajú, čo je to stretnúť známeho, pozrieť si pekný film. Ale majú šťastie, že chodia, počujú, žijú.

Preto, berme to tak, že prežiť každý jeden deň v našom živote je veľké šťastie a budme zaň vdáční.

Denisa Petrušová, 1.B

Ako sa bude žiť ľuďom na Zemi o 50 rokov? (úvaha)

Ako si predstavujem budúcnosť o 50 rokov na našej Zemi? Príliš jasnú predstavu o tejto budúcnosti nemám. Mnoho ľudí rozmýšľalo, ako náš svet bude vyzerat'. Budeme vedieť sami lietať? Budú autá, ktoré budú vedieť lietať? Budú za nás všetko vykonávať roboti a bude hroziť veľká nezamestnanosť na svete? Vynájdu liek na vírus Covid-19 či rakovinu? Sme vo vesmíre sami? Alebo máme nejakých vesmírnych susedov?

Toto všetko je príliš veľká záhada. Zamýšľam sa nad tým, to áno, no to sú väčšinou myšlienky, ktoré sa týkajú sveta, ľudí okolo mňa a samozrejme aj mňa samej. Avšak otázkou stále zostáva, či také cesty do minulosti alebo do budúcnosti budú pre nás realizovateľné. Ja osobne som toho názoru, že v ďalekej budúcnosti čas nebude hrať absolútne žiadnu rolu, a že cesty časom budú rovnako reálne, ako dnes jazda autom. Ľudia každým dňom vynachádzajú nové a novšie technológie, stále sa posúvame vpred. No na všetko potrebuje človek dostatok času. Je veľmi zlá doba, každopádne si myslím, že v roku 2070 bude všetko oveľa lepšie. Určité práce nahradia roboti, ako napríklad také krupierky, alebo práce vo fabrikách. Bude to možno aj lepšie pri určitých povolaniach, no prácu s deťmi stroje nikdy nahradit' nemôžu. Predsalen, ľuďom sa dá dôverovať jednoduchšie ako nejakým strojom.

Ale mám ďalšie myšlienky, vynájde sa o 50 rokov liek proti tej najťažšej chorobe, na ktorú ročne zomiera nespočetne veľa ľudí? Jej názov je „rakovina“. Podľa môjho názoru vedci vynájdu na túto hrôzostrašnú chorobu liek a už viac nebudú podliehať tejto chorobe naši blízki, ktorých nadovšetko milujeme. Momentálne na celom svete vládne vírus, ktorý zabíja taktiež veľa ľudí ako rakovina. Budú o 50 rokov ešte horšie zmutované vírusy? Prežije naše ľudstvo alebo podľahne najväčšiemu boju s prírodou? Na túto otázku nemám odpoveď. No som toho názoru, že ako ľudstvo začalo, tak aj skončí. Príroda je najväčší pán, tak ako sa ku nej správame to aj dostávame späť. Ďalšou otázkou sú lietajúce autá a lietajúci ľudia. Myslím si že o 50 rokov to bude jedna z bežných vecí. Táto vec vyrieši kolóny na cestách. No pýtam sa samej seba, na aké palivo budú fungovať tieto autá? Zhodla som sa sama so sebou, že určite pôjdu buď na slnečnú energiu alebo na nejaké biopalivo. Takto by sme aspoň šetrili naše životné prostredie. Už by neboli žiadne zbytočné škodlivé výfukové plyny z áut. Na tento princíp bude možno aj vynájdený prístroj, ktorý umožní lietať aj ľuďom. Ale myslím si, že to by malo viac nevýhod ako výhod. Už len preto, že ľudia by zleniveli. Všade by len lietali a nemali by žiadny pohyb, ktorý je pre človeka potrebný. Dlhé roky trápi ľudstvo otázka či sme vo vesmíre sami. Ja osobne si myslím, že nie sme. Síce to nebude v roku 2070, ale až možno niekedy v roku 4000, ale určite nám naši susedia z vesmíru dajú nejaký signál, aby sme vedeli, že tu nie sme sami. Ľudia budú určite žiť aj vo vesmíre. Budú tam určité vesmírne lode, v ktorých si ľudia vybudujú novodobý život.

Môj názor na rok 2070 je taký, že podľa mňa náš svet ešte tak skoro nezanikne a nebude žiadne ekologická katastrofa, ale určite rýchlo postúpime v oblasti vedy a techniky. Až tak rýchlo, že podľa mňa do roku 2070 budú všade stroje a roboti pracovať namiesto ľudskej sily,

ale veľa vecí nebudeme ešte mať. Podľa môjho názoru nebudeme mať ešte vlastné lietajúce vozidlá a to preto, lebo nebude dostatočne bezpečné, aby sme lietalí.

Podľa môjho názoru budúcnosť je ešte veľká záhada, aj keď veľa ľudí už sníva o tom, ako to bude vyzeráť, aj tak je to ešte budúcnosť, môcť vidieť a zažiť svet v roku 2070 vlastnými očami.

Adriana Pisklákova, 4.B

Rozprávanie – Môj život v karanténe

Všetko sa začalo 12. marca 2020, práve prebiehala zastupovaná hodina matematiky, keď sa ozvala znelka školského rozhlasu. Pani riaditeľka nám oznámila to, na čo sme tak dlho čakali aj my. Škola sa oficiálne zatvára od 16. do 30. marca, máme zostať doma a nikam nechodiť. Všetci sme sa začali rýchlo baliť, nastala obrovská panika, v hlave som mala zrazu zmätok, nevedela som, čo mám urobiť ako prvé, či vypratať lavicu alebo skrinku. Ani neviem ako a už som kráčala s Anet cez mesto na autobusovú stanicu. Počas cesty autobusom som to prežívala ešte radostne, ale po príchode domov som zistila, že to nebude to, čo sme si predstavovali.

Dnes je 27. marca 2020, prežívam druhý týždeň karantény, ale zdá sa mi, ako keby to bolo už druhý mesiac. Čas ide zrazu veľmi pomaly, sekunda trvá minútu, minúta hodinu a hodina večnosť. Na začiatku som si užívala ničnerobenie a leňošenie, trávila som hodiny pri TV a na smartfóne, kde som bola aspoň v akom takom kontakte s kamarátmi. Zakrátko sa moja „dovolenka“ začala meniť na každodenné povinnosti v súvislosti so školou. Učitelia nám začali posilať poznámky na prepisovanie, domáce úlohy najmä z anglického a slovenského jazyka, pribudli i online testy, hlavne z odborných predmetov, písanie rôznych prác a slohov. Vtedy mi začal čas ubiehať oveľa rýchlejšie, pretože som bola nútená venovať sa týmto povinnostiam a nebrať ich na ľahkú váhu, nakoľko povinná karanténa nie sú prázdniny. Ale i napriek týmto povinnostiam, som si našla čas na seba a moju rodinu. Začala som cvičiť, každý deň 45 minút, kontrolujem si stravu, prijímam viac ovocia a zeleniny, prečítala som dve knihy, začala som riešiť krížovky, občas pomáham mladšej sestre s úlohami, pozerám filmy a seriály a chodíme na prechádzky do prírody. Toto všetko som si počas denného štúdia nemohla dovoliť, jednoducho na to nebol čas. Škola mi ten zostávajúci voľný čas zaberala. Až teraz som si začala uvedomovať, aký uponáhľaný život sme doteraz žili. Či už ja alebo moji rodičia. Možno to muselo prísť, aby sme sa všetci nad sebou zamysleli a prehodnotili svoje priority a žitie v rodine. My študenti, dostávame informácie o dianí vo svete len prostredníctvom médií a našich rodičov, nakoľko sme doma a nenavštevujeme žiadne obchody, kiná, nočné kluby. Doteraz som sa z médií dozvedela rôzne zaujímavosti, ale dnes všade okolo mňa znejú iba dve slová a to: koronavírus a karanténa.

Po pár dňoch v karanténe si neželám nič iné, len opäť sa vrátiť do školy, začať normálne fungovať, stretávať sa s kamarátmi a žiť život ako doteraz.

Tieto dve slová ma ale utvrdili v tom, že určite nepoľavím zo svojich aktivít, ktoré som začala počas karantény, ale sa ich budem snažiť ponechať a zvládať všetky i počas denného štúdia a bežného života.

Nikol Šišková, 3.A

Môj život v karanténe

Pandémii, ktorá zasiahla celý svet predchádzali iv minulosti podobné celosvetové epidémie:

- 1720 Mor
- 1820 Cholera
- 1920 Španielska chrípka
- 2020 Covid-19

Covid-19 spôsobil, že sme sa celá krajina dostali do zlej situácie a najmä, že ohrozil to, čo máme najvzácnejšie a to je zdravie. Musíme túto situáciu brať vážne a zodpovedne. Nesmieme ohroziť seba ani ďalšie osoby. Myslím a vidím to v televízii a tiež pri čítaní novin, že všetky štáty majú iba jediný cieľ, a to, ako zvíťaziť nad touto chorobou. Je to zvláštne. Nenakupujú sa zbrane, ale rúška a rôzne pomôcky, aby sa chránil ľudský život, ktorý má najväčšiu hodnotu.

Na Zemi sme ako na dovolenke na určitý čas, niekto kratšie, niekto dlhšie. Všetci túžime chodiť po tejto našej krásnej zemi čo najdlhšie. Som rada, že sa zapájajú ľudia z rôznych oblastí a hľadajú spôsob pomoci. Sú to donášky potravín, jedla, drogerie. Vyrábajú sa rúška, štíty, zrazu nás to všetko spája a chceme robiť niečo v prospech druhých bez nároku na odmenu.

Ja som doma od 13. marca 2020. Doma to ide veľmi rýchlo. Využívam voľno na čítanie kníh, učenie, upratovanie a na všetko, čo som zanedbala pre nedostatok času. Potraviny, lieky, drogeriu nakupujeme s mierou-nepreháňame. Všade nosím rúško a rukavice, snažím sa dodržiavať všetky nariadenia. Rúška som si ušila sama, podľa internetu, veď času mám dosť. Školy sú zatvorené, ale úlohy dostávame a beriem to ako vyučovanie. Inú možnosť nemám a úlohy si nenechávam na poslednú chvíľu. Verím, že to dobre dopadne. Hlavne budme doma a nestretávajme sa s inými ľuďmi. Ak nám chýbajú kamaráti, rodina, môžeme využiť technológiu dnešných čias-telefón, internet. Pandémia má aj svetlé stránky, rodiny môžu tráviť spolu viac času.

Táto zdravotná kríza nás naučí vážiť si svoje zdravie a veci, ktoré sú podstatné a prioritné pre náš život, nie mamona.

Teším sa, keď skončí karanténa a konečne uvidím svojich spolužiakov a učiteľov.

Valentína Sporinová, 1.B

Môj život v karanténe

Karanténa. Znie to ako niečo zo science-fiction filmu. Nikdy by mi nenapadlo, že tiež budem niečo také prežívať. To, čo sa v súčasnosti deje, mi ešte donedávna prišlo vtipné. Keď však štát začal zatvárať školy, uvedomila som si, že to až taká „sranda“ nie je.

Momentálne je vychádzať von bez rúška nezákonné a trestá sa pokutou, teda aspoň tu v Česku, kde sa práve nachádzam. Nevieam, ako to je na Slovensku, no z informácií od rodiny to tam tiež vyzerá nejako podobne. Ľudia čakajú v radoch na poštu, do lekárne, do obchodu... V obchodoch nie je zelenina, mydlo, toaletný papier, ba dokonca ani múka. Tu tiež ťažko kúpiť mydlo, no a pre droždie sme naposledy pobehali minimálne 5 predajní potravín.

Kedy to všetko skončí? Ktovie. Myslím, že túto otázku si kladie väčšina. Môže trvať ešte týždne či mesiace, pokiaľ sa toho zbavíme. To nové vírusové ochorenie nie je iba zmutovaná chrípka, ako všetci vraveli. Umierajú na to ľudia. Vo veľkom. Keď som sa dozvedela, že sa rušia všetky festivaly a podujatia, ktoré som mala v pláne, bolo mi to nesmierne ľúto. Nepotešilo ma ani zistenie, že ako diabetik som rizikový pacient. Čo ma však zasiahlo najviac bolo, že sa Slovensko, rovnako ako aj štáty okolo, rozhodlo uzavrieť hraničné prechody. Ja som však nechcela uviaznuť na Slovensku, bola som akurát na ceste do Českej republiky, poslednými možnými spojmi. Viac-menej aj na ceste skryť sa na severe tejto zeme v malej dedinke v lese, kde mám najväčšiu možnosť sa ochrániť. Povinná štrnásťdňová karanténa, ktorú neskôr zaviedli, ma vôbec neodrádza. Som predsa jedna z tých, ktorí sú najradšej doma v svojom vlastnom prostredí. Bojím sa viac anulovania školského roka, čo by vôbec nebol príjemný zážitok. Vraj už proti nemu dokonca vytvorili petíciu. Verím však, že sa situácia ukludní a my tak budeme môcť úspešne dokončiť tento školský rok. Pomaly sa však pri neustálom opakovaní činností medzi štyrmi stenami začínam nudiť. Pripomína mi to život domácich maznáčikov. Tiež sú celý svoj život v podstate zamknutí medzi štyrmi stenami bez nejakých vyšších životných cieľov. Ale možno presne to po nás niekto chce, spraviť z nás akváriové rybičky. Začínam uvažovať nad tým, či aj tento vírus nie je umelo vytvorené ochorenie za účelom zhodiť ekonomiku a preriediť ľudskú populáciu. V dnešnej dobe je už možné úplne všetko.

Ale aj tak sa v kútiku duše bojím, ako to bude pokračovať, a čo sa so svetom stane. Samozrejme, neočakávam žiadnu zombie apokalypsu, no mám pocit, už ani tá voľnosť nebude nikdy taká, aká bola doteraz. Čo ak za nejakú dobu budeme zase potrebovať víza aj do Európskej únie? Čakať rady na mäso a exotické ovocie? Ťažko povedať. Človek po dlhodobom pobyte v jednej miestnosti začína premýšľať aj nad vecami, ktoré ho nikdy netrápili.

Môj život v karanténe

Pred dvomi týždňami bol jeden, dnes ich je vyše dvesto. Koľko ich bude zajtra?

Čas sa spomalil, na niektorých miestach úplne zastavil. Zrazu veci, ktoré boli pre nás samozrejmosťou sú vzácnosťou. Prechádzka po vonku bez ochranného rúška je už len sladkou spomienkou každého z nás. Čo sa to vlastne stalo? Prečo vírus, ktorého meno sa nevyslovuje, a ktorý začal na druhej strane planéty, ohrozuje moju rodinu, priateľov a mňa? Kde nastala chyba?

Zdá sa, že sme planéte chceli tak dlho pomôcť, až si planéta pomohla nakoniec sama.

Karanténa. Slovo, ktoré znie hrozivo, ale v konečnom dôsledku nie je až tak hrozivé. Čo môže byť zlé na tom, byť celé dni v posteli, pozerať seriály, písať testy v pyžame a viesť nekonečné video - hovory s priateľmi? Pre mňa, ako dlhoročného introverta, je to výhra v lotérii. Ale zdá sa, že niektorí ľudia tomu nechápu. Sebecky a neohrabane stále nakupujú kilá a kilá múky, toaletného papiera a tvária sa, že na to majú právo. Predávajú rúška za predražené ceny, nadávajú predavačkám, že „náročky“ nevyložili dezinfekčné prostriedky. Uvedomuje si niekto z nich, že každé jedno mydlo, aj to najlacnejšie aké existuje, je dezinfekčné? Stále tvrdia, že vírus, ktorý zabíja Taliansko je len obyčajná chrípka, a preto nenosia ochranné rúška. Náhodných Aziatov, ktorí v živote ani Čínu nevideli, urážajú tými najhrubšími nadávkami. Akoby oni mohli za to, že svet zasiahla pandémia. A vlastne, kto za to môže?

Ľudia päťtisíc rokov nechceli robiť nič, pokým to nedostali príkazom.

Teraz je čas na to, aby sme nachvíľu zastavili. Prečítali si tú zaprášenú knihu, ktorú si plánujeme prečítať od predminulých Vianoc, upratať si ten neporiadok na stole, pozrieť ten film, o ktorom nám hovoril kolega v práci pred dvomi mesiacmi. Teraz je čas vyriešiť všetky rodinné žabo - myšacie vojny, zaspomínať si na staré časy a dopriať si chvíle pre seba. Planéta nám dala jasne najavo, že sme šli zlou cestou.

Nikto nevie, čo bude potom. Nikto nevie, kedy to skončí. Vláda, polícia aj média tlačia na nás z každej strany, aby sme sa správali zodpovedne, ale čo z toho, keď moji susedia sa vyberú na dovolenku do Talianska, len preto lebo letenky stoja menej než kartón mlieka. Ľudia, prichádzajúci zo zahraničia odmietajú zostať štrnásť dní v karanténe, lebo veď oni nemôžu byť nakazení! Hlúpost!

Ak si niekto nevšimol, liečba neexistuje. Je len symptomatická liečba. Ak to dostaneš, ale máš silnú imunitu, tak si dáš Paralen, kvapky do nosa, pár dní si poležíš v posteli. V karanténe! Ak nemáš silnú imunitu, po tomto predstavení začneš mať problém s dýchaním. Dostaneš zápaľ pľúc. Hospitalizujú ťa, dostaneš antivirotiká. Ak to tvoje pľúca nezvládajú, intubujú ťa. Budeš sa modliť, aby sa spamätali a začali sa regenerovať. Ale ak nie, pre nedostatok kyslíka, ti začnú zlyhávať orgány, skúšajú ti ešte mimotelovo okysličiť krv, ale to je konečná. Po tom už nenasleduje nič. Ono to nie je chrípka, je to horšie.

A preto zostaňme doma. A majme úctu k lekárom, zdravotným sestram, záchranárom, predavačom, policajtom, hasičom a vodičom kamiónov, ktorí stoja za nás v prvej línii. Ďakujme za to, že nemusíme čeliť stratám na životoch. Vyvarujme sa zbytočným konfliktom medzi sebou a dúfajme, že celý tento kolotoč skončí a my sa budeme môcť vrátiť naspäť do starých koľají. Preto pamätajme, že vždy môže byť horšie, a že zachraňovať sa navzájom je úplne normálne a bez hanby.

Tatiana Záhumenská, 3.B

Aj počas vojny mali deti svoje sny

Vhadzujem obálku do urny. Počujem, ako dopadá medzi ostatné obálky. Pred očami sa mi zahmlieva, strácam pojem o priestore a čase. Počujem hlasy, ale neviem odpovedať. Ocitám sa na námestí pred radnicou. Pred radnicou, kde som pred niekoľkými minútami odovzdala svoj hlas - volebný hlas. Ten hlas patril najviac národnej strane, aká v dnešnom štáte existuje. Treba zastaviť tú šialenosť, ktorá sa k nám zo západu rúti!

Zrazu do mňa niekto drgá. Otáčam sa a vidím muža oblečeného v uniforme, ktorá mi je známa a zároveň úplne cudzia. Prepadá ma panika. Slová, ktoré vychádzajú z jeho pier ma označujú tými najhrubšími nadávkami, aké v tej dobe existovali. Pýtam sa, hoci tuším odpoveď. Ocitla som sa v Slovenskom štáte. Je rok 1940.

Utekám a snažím sa nájsť úkryt. Mesto, v ktorom som sa narodila, je mi úplne neznáme. Bežím za kostol. Zastavím a padám na kolená. Srdce mi bije ako šialené, z očí sa valia slzy, adrenalín mi prúdi v žilách a mozog pracuje na plné obrátky.

Počujem hlas. Zdvíham zrak. Je to malé dievčatko. Hnedé vlásy, modré očka, odetá v čiernom kabátiku, na ktorom sa vyníma žltá hviezda. Zovrela ma na hrudi. Naťahuje ku mne ruku a ponúka mi pomoc. Je tak nevinná, úplná bábika. Chytám sa jej rúčky a nasledujem jej kroky. Z hodín dejepisu viem, že ak nás niekto uvidí, zabijú nás. Pýtam sa, aký je deň. Odpovedá, že nedeľa.

Prichádzame na ihrisko plné „označených“ detí. Ani jedno z nich sa nehrá. Všetci sedia učupení v malom domčeku. Sadám sa si do rohu medzi nich. Všetci hľadajú do zeme. Sú smutné, utrápené. Ich pokožka je tak biela, že cez ňu presvitajú malé žilky, cez ktoré im prúdi karmínová krv. Pýtam sa, čo spôsobilo ich zármutok. Sú to predsa deti! Mali by sa smiať, hrať a tešiť sa zo života. Smutne na mňa pozerajú a kladú odpovede na moje pomerne hlúpe otázky.

„Môjho ocka odvedli včera.“

„Môjho zasa pred týždňom.“

„Vrátia sa?“

„Nemyslím si.“

„Musia sa vrátiť, moja mamička je tehotná!“

„Aj tak všetci umrieme. Tak, čo fňukáte?“

Udivene sa dívam na chlapca, ktorému patrila posledná veta. Nemohol mať viac ako sedem rokov. Označený hviezdou, poznačený životom.

„Ja nechcem umrieť! Ja chcem byť doktorka!“

„Ja zasa kominárom!“

„Ja by som chcela byť cukrárkou! Robila by som tie najlepšie koláče v celom meste!“

„A ja by som bol rušňovodičom a vozil by som ti tú najkvalitnejšiu múku na celom svete!“

„Ja by som chcel byť policajtom. Chytať všetkých tých zlých ľudí a zatvárať ich do väzenia.“

„A ja by som bol požiarnikom! Hasil by som požiar, keby pani Kováčová opäť zaspala pritom akoby piekla koláč.“ Zasmialo sa chlapča.

Po líci mi steká slza.

„Ja by som chcela byť baletkou!“ ozýva sa dievčatko, ktoré ma sem priviedlo.

„To je hlúpe povolanie, Ester!“

„Ty si hlúpy! Určite je to lepšie než byť hercom!“

„Obe povolania sú hlúpe! Ale taký stolár, toho potrebuje každý!“ ozýva sa ďalší chlapec.

Ich sny sú tak prosté a pritom nesplniteľné. Sú tak obyčajné a pritom dôležité.

„A čím chceš byť ty?“ pýtajú sa a ja neviem odpovedať.

Zrazu počujeme približujúce sa kroky a nemecký jazyk. Deti na mňa vystrašene pozerú, no kým sa stačíme spamätať už nás ťahajú preč.

Krik.

Plač.

Hmla.

Ocitám sa vo volebnej miestnosti. Nazad v realite. Dezorientovaná a vystrašená. Predo mnou sú znova volebné lístky. Zhlboka sa nadýchnem a snažím sa upokojiť. Krúžkujem, ale nie tú istú stranu ako pred tým. Obálka padá do urny a ja utekám z miestnosti.

Kráčam okolo pomníka, kde sú mená ľudí, čo zahynuli vo vojne. Poznám ho dobre. Očami ho len prebehnem, no zrak sa mi zastaví len na jednom mene.

Ester.

Tatiana Záhumenská, 3.B

Šťastie má mnoho podôb

Šťastie. Pre každého z nás znamená niečo iné. Pre niekoho znamená byť slávny, pre druhého zase byť bohatý, pre ďalšieho mať priateľa a robiť spoločné „couple“ fotky na Instagram. Tak čo vlastne šťastie je? Čo znamená slovíčko ŠŤASTIE?

Ako som písala na začiatku pre každého znamená niečo iné. Pre dnešnú mládež znamená byť nejaký známy, obľúbený, či mať dobré výsledky v škole (pre niektorých, samozrejme). Nemusí byť extra slávny, stačí, keď bude obľúbený v skupine ľudí, ktorých má rád. Áno, aj toto je určitý typ šťastia. V dospievaní je normálne, že si hľadáme svoju tzv. druhú polovičku a keď ju nemáme, sme frustrovaný zo života, nič nás nebaví a život nemá zmysel. Je to hlúposť, viem! No je to súčasť dospievania. Pre našich rodičov je šťastím vychovať zo svojich detí slušných ľudí. Pre našich starých rodičov to ale znamená, aby sa dožili svojich vnúčat, a aby sa rodina stretávala na tých „nudných“ stretnutiach, kde je často viac zábavy, ako na nejakej párty.

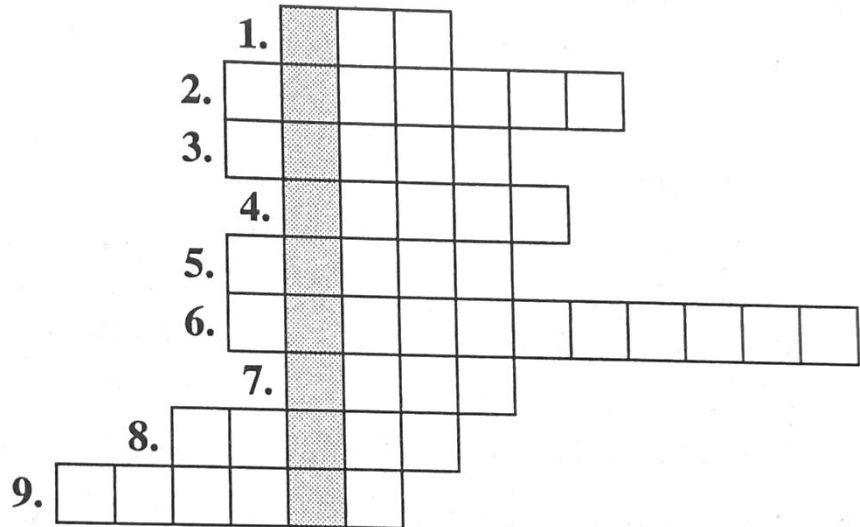
Tak čo teda znamená slovo ŠŤASTIE? Podľa mňa skutočné šťastie je, keď sú všetci na ktorých nám záleží zdraví. Áno, viem, určite je klišé, že 17 ročné dievča tu hovorí, že najväčšie šťastie je, keď sme zdraví, keď pre väčšinu mladých je najväčšie šťastie, keď majú drahé veci a podobne. Lenže skúste sa zamyslieť, robili by sme všetky tie veci, ktoré nás robia šťastnými, keby sme neboli zdraví? A odpoveď znie NIE! Nie nadarmo sa hovorí, že ak človek ochorie, želá si len jedno. A určite to nie sú značkové handry, drahé Gucci kabelky a každý piatok sa opiť na párty. Želá si len jedno a to zdravie. Škoda, že si to začneme uvedomovať až keď o to zdravie prídeme alebo sa ocitneme v situácii, kedy naši blízki ochorejú a vám nezostáva nič iné len sa prizerať, ako sa trápí a neviete mu nijako pomôcť. Preto si vážme to najdôležitejšie šťastie, ktoré máme a to je zdravie.

Vanesa Želiezková, 2.B

Potráp si hlavičku

V tajničke sa skrýva neohybný slovný druh.

1. nominatív
2. rozvíjací vetný člen
3. vzor stredného rodu
4. názov pádu
5. časť vety
6. pridávanie samohlásky k predložkám
7. vzor ženského rodu
8. názov pádu
9. skladba

V rámečkoch sa ukrývajú častice, vypíš ich:

1.

P	V	E
Á	R	

2.

E	T	K
Z	B	A

3.

I	E
K	Ž

4.

A	M	Ä
N		J

5.

P	O	Ň
A	S	

6.

D	Á	M
A		H

Vedúci redakčnej rady:

Mgr. Lukáš Dorušinec

Mgr. Mária Kuchárová Galková

Redaktorky:

výber žiakov všetkých ročníkov

Vydáva

**SÚKROMNÁ STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
P E D A G O G I C K Á**
Tovarnícka 1641, P.O.Box 151, 955 01 Topoľčany

január-marec 2020